

عنوان سخنرانی: پایان خودخواسته؛ تحلیل حادثه خودکشی دانشگاه فردوسی

برگزار کننده: سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی خراسان رضوی

تاریخ: تیرماه ۱۴۰۰

هنوز ابعاد این رویداد مشخص نیست و نمی‌توان حرف دقیقی زد، لذا به کلی‌گویی و آنچه قطعی مشخص شده است اکتفا می‌کنیم. خودکشی را می‌توانیم در سه سطح تحلیل کنیم و در هر سطح به مفاهیم و متغیرهای مرتبط با آن بپردازیم. در تحلیل سطح خرد یا فردی می‌توان به ناامیدی از خود، زندگی، آینده کنکور تا شغل، وابستگی به دیگران، خودکارآمدی، از خودبیگانگی، خودارزشمندی، غلبه صفت بیکاری و حتی نبود هم‌دم (ازدواج) اشاره کرد. در تحلیل سطح میانه یا سازمانی، گروهی نیز می‌توانیم به چهار کارگزار یعنی **دانشگاه** و مسائل صنفی، آموزشی، اثربخشی، فعالیت استثماری در آن، **خانواده** و حمایت و امنیت در آن، **گروه دوستان** و حمایت اجتماعی و ارتباطات و تعاملات اجتماعی و سپس **گروه‌های اجتماعی** دانشگاهی و ارزشمندی، مشارکت طلبی و هویت‌بخشی در آن اشاره کنیم. در نهایت در تحلیل سطح کلان یا ساختاری نیز می‌توان به نظام‌های پیرامون فرد یعنی آموزش و پژوهش و موضوعاتی همچون اهمیت و ضرورت آپ، جذب زیاد و عدم به‌کارگیری، سطح‌بندی، زمینه‌سازی، رتبه‌بندی در آن؛ شایسته‌سالاری و تخصص‌گرایی یا نیاز به تخصص، روش‌های جذب غیرمتمنصفانه؛ اقتصاد، کار و درآمد یا نبود کار، اقتصادی ضعیف و ازهم‌پاشیده، نبود درآمد برای دانشجویان، نبود جوانب کارآفرینی در دانشگاه و در سپس نظام سیاسی و دموکراتیک نیز به نگاه دستوری به دانشگاه، عدم توجه به شرایط بومی و منطقه‌ای اشاره کرد. نکاتی دیگر در این جلسه به آن پرداخته شد. برای مثال؛ نباید این رخداد خبری شود چون اثر منفی دارد برای مثال مفاهیمی همچون خودکشی موفق و انتشار عکس فرد تبعات مثبتی ندارد. اگرچه خانواده‌ها نیز رضایت به چنین کاری ندارند. خودکشی یک رخداد با ریشه‌ای عمیق است. قابل پیش‌بینی هست ولی پیش‌گیری خیر. نباید ریشه این مسئله را به دانشگاه تقلیل داد، آنهم دانشگاهی که فرد وابستگی قوی با آن ندارد. شرایط خوابگاه‌های دانشگاه، مخصوصاً فردوسی در وضعیت مناسبی قرار دارد و لذا احتمالاً ریشه در آن نیست. تقلیل مسئله به مسائل صنفی و سواری بر آن هم غیراخلاقی، غیرمنصفانه و نادرست است. اعضای دانشگاه یک خانواده‌اند و لذا باید همگی بالاخص دانشجویان به داد هم برسند و در موضوعات مختلف با هم مشارکت داشته باشند. دانشگاه و بالاخص خوابگاه جایی برای زندگی است نه فقط درس و پژوهش، پس باید شرایط زندگی نشاط و شادابی را داشته باشد، البته بر طبق آنچه عرف جامعه است. پیوست روانی و اجتماعی اقدامات و برنامه‌های دانشگاه ضرورت دارد؛ حداقل یک نظرسنجی بشود؛ در این رابطه از جذب سونامی‌وار دانشجو گرفته تا فرایندهای آموزشی دانشگاه باید مد نظر باشد. مرکز مشاوره باید بیش از پیش از حالت اداری خارج شود. به فعالیت‌های غیررسمی بپردازد. برای مثال هم‌یاران سلامت شاید بهتر بتواند کمک‌حال مرکز مشاوره دانشگاه باشد و لذا تقویت آن در اولویت قرار گیرد. خودکشی نوعی مهاجرت است. وقتی از نخبگان استفاده نمی‌کنیم و آنها را استثمار می‌کنیم، طبیعی است که آنها مهاجرت کنند.